

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК

ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту розведення
і генетики тварин імені М.В.Зубця,
академію НААН

М.В. Гладій

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В
ІНСТИТУТІ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ**

Чубинське, 2016

**Укладачі Положення про робочу програму навчальної дисципліни в
Інституті розведення і генетики тварин:**

Михайло Гладій – директор Інституту

Юрій Полупан – заступник директора з наукової роботи

Світлана Ковтун – заступник директора з наукової роботи

Михайло Єфіменко – головний науковий співробітник

Валентина Дзіцюк – головний науковий співробітник

Кирило Копилов – головний науковий співробітник

Світлана Войтенко – головний науковий співробітник

Юрій Максименко – провідний юрисконсульт

Положення схвалено Вченою радою Інституту
протокол № 10 від 30 серпня 2016 року

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Основні вимоги до структури, змісту й оформлення робочої програми навчальної дисципліни	4
3. Терміни створення та порядок затвердження робочої програми навчальної дисципліни	7
Додаток А	8
Додаток Б	9

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Рекомендацій до структури та змісту робочої програми навчальної дисципліни Міністерства освіти і науки України та інших нормативно-правових актів, що регулюють освітній процес.

1.2. Робоча програма навчальної дисципліни розробляється науково-педагогічними працівниками для кожної навчальної дисципліни відповідно до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії на основі освітньо-наукової програми і є нормативним документом.

1.3. В програмі навчальної дисципліни зазначаються види навчальних занять (лекції, лабораторні, практичні) та самостійна робота, форми поточного та семестрового контролю; критерії оцінювання; методи навчання. Для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії денної, вечірньої та заочної форм навчання розробляється єдина робоча програма, яка затверджується у порядку, визначеному даним Положенням.

До робочої програми навчальної дисципліни, розробленої для денної форми навчання, додаються розділи, які стосуються заочної форми, а саме: перелік і теми лекцій та кількість виділених на них годин, перелік і теми практичних (лабораторних) занять, теми самостійної роботи з об'ємом виділених годин.

1.4. Якщо одна й та сама навчальна дисципліна включена до навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії двох освітньо-наукових програм, не відрізняється за обсягом та викладається одним і тим же викладачем, можна розробляти одну робочу програму, але на титульній сторінці вказати назви обох освітньо-наукових програм, коди та найменування спеціальностей, шифри і назви галузі знань.

2. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ЗМІСТУ ТА ОФОРМЛЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Робоча програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

- титульної сторінки та шмуцтитулу;
- опису навчальної дисципліни;
- запланованих результатів навчання;
- програми навчальної дисципліни;

- структури навчальної дисципліни;
- теми практичних (лабораторних) занять;
- теми самостійної роботи;
- методи навчання;
- форми контролю;
- схеми нарахування балів з навчальної дисципліни;
- методичне забезпечення;
- рекомендовані джерела літератури;
- інформаційні ресурси.

2.2. На **титульній сторінці** робочої програми навчальної дисципліни (додаток А) вказуються:

- повна назва наукової установи;
- гриф затвердження, підпис, власне ім'я та прізвище директора установи, дата затвердження;
- назва навчальної дисципліни;
- назва освітньо- наукової програми;
- код та найменування спеціальності;
- шифр та назва галузі знань;
- освітній ступінь;
- навчальний рік.

2.3. **Шмуцтитул** – другий аркуш робочої програми на якому для обов'язкової навчальної / вибіркової дисципліни зазначаються дані про розробників робочої програми та відомості про її затвердження й схвалення Вченою радою Інституту.

2.4. У розділі **«Опис дисципліни»** наводиться стисла характеристика навчальної дисципліни згідно з навчальним планом, яка включає:

- загальний обсяг навчальної дисципліни (годин, кредитів);
- обов'язкова чи вибіркова дисципліна;
- рік навчання (курс), семестр;
- структура навчальної дисципліни: кількість годин, відведених на лекції, практичні (лабораторні) заняття, навчальну практику, самостійну роботу;
- вид індивідуального завдання та кількість годин, відведених на його виконання;
- форма семестрового контролю.

За наявності заочної форми навчання та різної кількості годин опис навчальної дисципліни вказується окремою графою.

2.5. У розділі «**Заплановані результати навчання**» визначають мету та завдання навчальної дисципліни; сформовані знання і вміння, компетентності.

2.6. У розділі «**Програма навчальної дисципліни**» наводиться стислий виклад змісту дисципліни в розрізі тем.

2.7. У розділі «**Структура навчальної дисципліни**» подається план за видами навчальних занять (лекції, практичні (лабораторні) заняття), навчальна практика, самостійна робота тощо з визначеним обсягом відведених годин. Структура навчальної дисципліни складається для денної та заочної форм навчання.

2.8. У розділі «**Теми практичних (лабораторних) занять**» вказують назви тем та кількість годин, передбачених на їх проведення (виконання) окремо для денної та заочної форм навчання. Теми практичних (лабораторних) занять ідентичні темам лекцій.

2.9. У розділі «**Теми самостійної роботи**» вказують назви тем та кількість годин, передбачених на їх проведення (виконання) окремо для денної та заочної форм навчання. Виконання контрольної роботи, написання есе чи рефератів, а також інших видів робіт можуть бути складовою частиною самостійної роботи здобувача вищої освіти. Теми самостійної роботи ідентичні темам лекцій.

2.10. У розділі «**Методи навчання**» вказують методи навчання, які будуть використані у процесі проведення лекційних, практичних та інших видів навчальних занять у розрізі програмних результатів навчання. Перелік методів навчання наведено в додатку Б.

2.11. У розділі «**Форми контролю**» науково-педагогічні працівники зазначають форми оцінювання при проведенні контрольних заходів.

Поточний контроль здійснюється на практичних заняттях протягом семестру у формі виконаних завдань, розв'язання задач, тестування, опитування тощо.

Семестровий контроль – оцінювання рівня засвоєння здобувачем вищої освіти всього обсягу навчальної дисципліни проводиться у формі заліку та/або екзамену.

Проведення контрольних заходів здійснюється за допомогою засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання здобувачів вищої освіти.

2.12. У розділі «**Схема нарахування балів з навчальної дисципліни**» в табличній формі наводиться максимальна кількість балів з кожної теми та усіх видів робіт, що їх здійснюють здобувачі вищої освіти. При цьому максимальна сумарна оцінка повинна становити 100 балів. Діапазон балів,

що відводиться на виконання контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання, становить до 50; кількість балів для екзамену складає 20 (як для денної, так і заочної форми навчання). По кожному виду робіт поточного контролю вказується шкала та критерії оцінювання. Наводиться національна та ECTS шкала оцінювання.

2.13. У розділі «**Методичне забезпечення**» вказується (за потребою) назва лабораторії, що забезпечує інструментами, обладнанням та програмним забезпеченням, які передбачені при вивченні навчальної дисципліни.

2.14. У розділі «**Рекомендовані джерела літератури**» повинені наводитися основні та допоміжні джерела літератури, які використовуються під час вивчення навчальної дисципліни. До основної літератури бажано включати нормативні документи, підручники й навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці Інституту. До списку допоміжної літератури включаються підручники, різні довідники, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації тощо.

2.15. У розділі «**Інформаційні ресурси**» подається перелік офіційних інтернет-ресурсів, які можуть бути використані під час вивчення дисципліни.

3. ТЕРМІНИ РОЗРОБКИ ТА ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Робоча програма обов'язкової навчальної дисципліни розробляється перед початком кожного нового навчального року. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни розробляється у навчальному році, що передує навчальному року, в якому заплановане її вивчення, за місяць до проведення вибору навчальних дисциплін.

3.2. Відповідальність за своєчасність розробки робочої програми навчальної дисципліни покладається на науково-педагогічного працівника, якому доручено в навчальному році викладати навчальну дисципліну, та гаранта освітньої програми.

3.3 Розроблена робоча програма обов'язкової та вибіркової навчальної дисципліни подається на розгляд і обговорення на засіданні відповідної лабораторії (відділу) та затверджується протоколом лабораторії (відділу) й підписується директором (заступником директора) Інституту.

3.4. Робоча програма навчальної дисципліни потребує обов'язкового перегляду у випадку внесення до робочого навчального плану протягом навчального року змін, що стосуються цієї навчальної дисципліни.

3.5. Робочі програми обов'язкових навчальних дисциплін підлягають щорічному перегляду та затвердженню.

**Зразок оформлення робочої програми обов'язкових навчальних
дисциплін**

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ РОЗВЕДЕННЯ І ГЕНЕТИКИ ТВАРИН ІМЕНІ М.В.ЗУБЦЯ
Відділ генетичних ресурсів тварин

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор Інституту розведення
і генетики тварин імені М.В.Зубця

_____ 20 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ
ДИСЕРТАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Освітньо-наукова програма «Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва»

Спеціальність – 204 Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

Галузь знань – 20 Аграрні науки і продовольство

Освітній ступінь – доктор філософії

Чубинське

Методи навчання та контролю

а) за джерелом знань:

словесні: лекція, розповідь-пояснення; бесіда, інструктаж;

наочні: ілюстрування, спостереження; демонстрування;

практичні: лабораторні роботи, практичні роботи, вправи, дослідні роботи; конспектування, розрахункові, графічні роботи, підготовка реферату, есе, статті, тез;

б) за логікою:

індуктивний – забезпечує перехід від часткового до загального, від конкретного до абстрактного;

дедуктивний – забезпечує перехід від загального до часткового, від абстрактного до конкретного, процес логічного переходу від деяких припущень, посилянь до їх наслідків, висновків;

аналітичний – передбачає виокремлення частини з цілого;

синтетичний – передбачає уявне або практичне поєднання виокремлених шляхом аналізу елементів в єдине ціле і забезпечує пізнання конкретного через єдність різноманітного;

порівняння – полягає у виявленні подібності та відмінностей між предметами і явищами;

узагальнення – полягає в переході від менш загальних до більш загальних знань, абстрагуванні та знаходженні спільних ознак;

конкретизація – вбачає перехід від безпосередніх вражень до спостережуваного явища;

виокремлення основного – передбачає конкретизацію предмета пізнання, розподіл інформації на логічні частини та їх порівняння, відокремлення;

в) за мисленням:

репродуктивний – відтворена репродукція, робота за готовими зразками;

творчий – створення нового, оригінального продукту;

проблемно-пошуковий – вирішення проблеми, розкриття системи доведення, порівняння різних підходів;

евристичний – організація активного пошуку висунутих завдань на основі евристичних програм і вказівок;

дослідницький – вивчення літератури, наукових джерел, постановка проблеми, проведення досліджень;

г) за ступенем керівництва:

методи самостійної роботи вдома: самостійна робота без контролю викладача ;

робота під керівництвом викладача: самостійна робота в аудиторії.